

Brabantse boeren krijgen beloning voor betere score Brabantse Biodiversiteitsmonitor

Inspiratiesheet voor nieuwe verdienmodellen

Werken aan betere biodiversiteit

Het project Brabants Bodem heeft als ambitie om het perspectief van agrarisch ondernemers die bijdragen aan de kwaliteit van natuur en landschap in Van Gogh Nationaal Park te versterken. Binnen Brabants Bodem worden verschillende projecten uitgevoerd, zo ook een drie jaar durend (2021-2024) praktijkproject waarin melkveehouders via de Brabantse Biodiversiteit-monitor (BBM) worden beloond wanneer zij bijdragen aan het verbeteren van de water- en bodemkwaliteit, het klimaat en de biodiversiteit in het Van Gogh Nationaal Park.

1. Waar?

2. Wie betaalt?

De beloningen worden momenteel verstrekt door het Ministerie van LNV, de provincie Noord-Brabant en de waterschappen De Dommel, Aa en Maas en Brabantse Delta. De deelnemende bedrijven komen mogelijk ook in aanmerking voor rentekorting bij de Rabobank of een hogere melkprijs bij FrieslandCampina (deelname On the Way to PlanetProof) omdat een gedeelte van de indicatoren die gebruikt worden in de Brabantse Biodiversiteitsmonitor (zie box 6) ook door deze partijen worden gebruikt. De ambitie is dat na afloop van de huidige regeling er een zodanige stapeling van beloningen is dat de getroffen maatregelen kunnen worden voortgezet. Daarom kijkt iedere partij van Brabants Bodem wat zij kunnen bijdragen en worden gesprekken gevoerd met marktpartijen. Mogelijk aanvullende beloningen die in beeld zijn: CO₂-vastlegging, beleidsruimte, voorrang bij pachtuitgifte en vergoeding voor specifieke ecosysteemdiensten.

3. Waarvoor wordt betaald?

De deelnemende boeren worden beloond wanneer zij bijdragen aan het verbeteren van de water- en bodemkwaliteit, het klimaat en de biodiversiteit. Om dit doel te bereiken, moeten de boeren bepaalde scores op prestatie-indicatoren halen (zie box 6). Het is aan henzelf om te bepalen hoe ze dit realiseren.

Het Van Gogh Nationaal Park

Het Van Gogh Nationaal Park in oprichting is een gebied van ruim 120.000 ha tussen de steden Den Bosch, Tilburg, Eindhoven, Helmond en Breda. Ongeveer 50 Brabantse partijen (overheden, bedrijven, organisaties en particulieren) werken samen aan de totstandkoming van dit park. Brabant Bodem is een van de projecten die hieraan moet bijdragen.

4. Wat wordt er betaald en hoeveel?

De boeren die deelnemen aan de pilot kunnen 3 jaar lang een beloning ontvangen van maximaal 5.000 euro per jaar voor hun bovenwettelijke prestaties. De exacte beloningen zijn gebaseerd op de 13 indicatoren in de Brabantse Biodiversiteitsmonitor (zie 6). Daarnaast geeft een hoge score op de BBM voorrang bij het pachten van gronden van provincies en waterschappen. Ook helpt een hoge score om gebruik te kunnen maken van de uitzonderingsregel voor verplichte stalaanpassingen (per 1 januari 2024). Daarnaast kunnen melkveehouders mogelijk ook aanspraak maken op beloningen vanuit de markt (zie box 2).

6. Hoe wordt er gemonitord?

De prestaties van de deelnemende boeren worden gemonitord door middel van de Brabantse Biodiversiteitsmonitor (BBM). De BBM is gebaseerd op de landelijke Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij, met een aanvulling van zes extra indicatoren. De indicatoren zijn: % blijvend grasland, % eiwit van eigen land, stikstof-bodemoverschot, broeikasgasemissie, ammoniakuitstoot, % agrarisch natuurbeheer, % kruidenrijkgrasland, % groenblauwe dooradering, gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, gebruik van stikstofkunstmest, fosfaat-bodemoverschot, weidegang en eiwit in het rantsoen. De indicatoren zijn afkomstig uit de Kringloopwijzer en uit de database van BoerenNatuur. Afhankelijk van het niveau dat voor een indicator wordt gerealiseerd, worden punten toegekend. De puntenscore van de verschillende indicatoren worden bij elkaar opgeteld. Gebaseerd op deze score ontvangt de boer een beloning vanaf een minimale score van 300 punten (1 euro per punt). Hoe hoger de score, hoe hoger de beloning. Komt de score boven de 1.500 of boven de 2.000 punten, dan volgt een extra vergoeding. De maximale vergoeding is 5.000 euro per jaar). Een compleet overzicht van de 13 indicatoren en de methode van de puntenscore is [hier te vinden](#).

Partners Brabant Bodem

In het project Brabants Bodem werken 11 partijen samen. Dit zijn Brabants Landschap, ZLTO, Brabantse Milieufederatie, Provincie Noord-Brabant, Waterschap De Dommel, Ministerie van LNV, Rabobank, Brabant Water, Collectief Midden-Brabant, Gemeenten en het Van Gogh Nationaal Park.

5. Hoelang wordt er betaald?

De beloningsregeling duurt in eerste instantie 3 jaar. De ambitie is dat na afloop van het praktijkproject overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties de boeren blijven belonen voor hun duurzaamheidsprestaties (zie box 2).

Test met 55 melkveehouders

In 2020 is de beloningsregeling in samenwerking met 55 melkveehouders opgesteld en in de praktijk getest. Dit heeft geresulteerd in de 13 duurzaamheids-indicatoren (zie box 6). In 2021 is het project van start gegaan met bijna 200 deelnemers. In 2022 is het project met nog eens 160 deelnemers uitgebreid.

Referenties

- ANB. 2021. Praktijkproject Brabantse Biodiversiteitsmonitor.
<https://anbbrabant.nl/projecten-overzicht/praktijkproject-brabantse-biodiversiteitsmonitor-melkveehouderij/>
- Brabants Bodem. 2020. Welkom bij Brabants Bodem. Van Gogh Nationaal Park.
<https://www.vangoghnationalpark.com/over-brabants-bodem>
- Brabants Landschap. 2021. Brabantse boeren krijgen beloning voor vergroten biodiversiteit.
<https://www.brabantslandschap.nl/actueel/nieuws/brabantse-boeren-krijgen-beloning-voor-vergroten-biodiversiteit/>
- Provincie Noord-Brabant. 2021. Brabantse boeren krijgen beloning voor vergroten biodiversiteit.
<https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/natuur-en-landschap/2021/brabantse-boeren-krijgen-beloning-voor-vergroten-biodiversiteit>

Meer informatie

Alfons Beldman
T +31 (0)320 29 35 40
alfons.beldman@wur.nl
www.wur.nl/economic-research

DISCLAIMER: dit factsheet is een weergave van de pilot en niet van de uiteindelijke impact op het inkomen van de boer of het effect op duurzaamheid.

2022-062